

iffm;::m-^ism

m

"
- y\
M
Lt,
ñ

∧

rTA

r

" , "
<tu

-*J1Ji'

¿?<".

---•TríJí'

Ihi^

.^1

-.^' í^

m

>Til;
im

\$ í?^i
*>.,? TT

•S;

•^í'MI
miú

'U-

ibj-n_ ^ í

li

•ffes^:

í^

f^m

m^.-

S!II»

í^.

^ í í í

..•tíí.

-if;

∧r**

f"í

•ti..T

^ , *m*

ra

'11;

i

[i

i.

^!ly.v í.i

•(M'S
;í'ri

lii

'11;

I "Vi →"

•S;^

W-r.

iji .4: ^.

-•"rrí-/^

bií"

∧H

== /

•V

íí. Jlii]

íí.

JiN

•(M'S
;í'ri

lii

'11;

'm
3V" ¥

í-T

.M-.X

V

íí:

m.

" Ir,

i

..∧•T

•Uí

iTi.

∧L4

í .

*∧:..!íV

∧,

itií

itií

f. - . \

*;

f. <: ^

•T^Jí--

:) ,

í - 4

>Jí-

: ^ :)

•'∧ **.

∧^tiJ^

"ix "T'.r' -

"s

J í

* ^

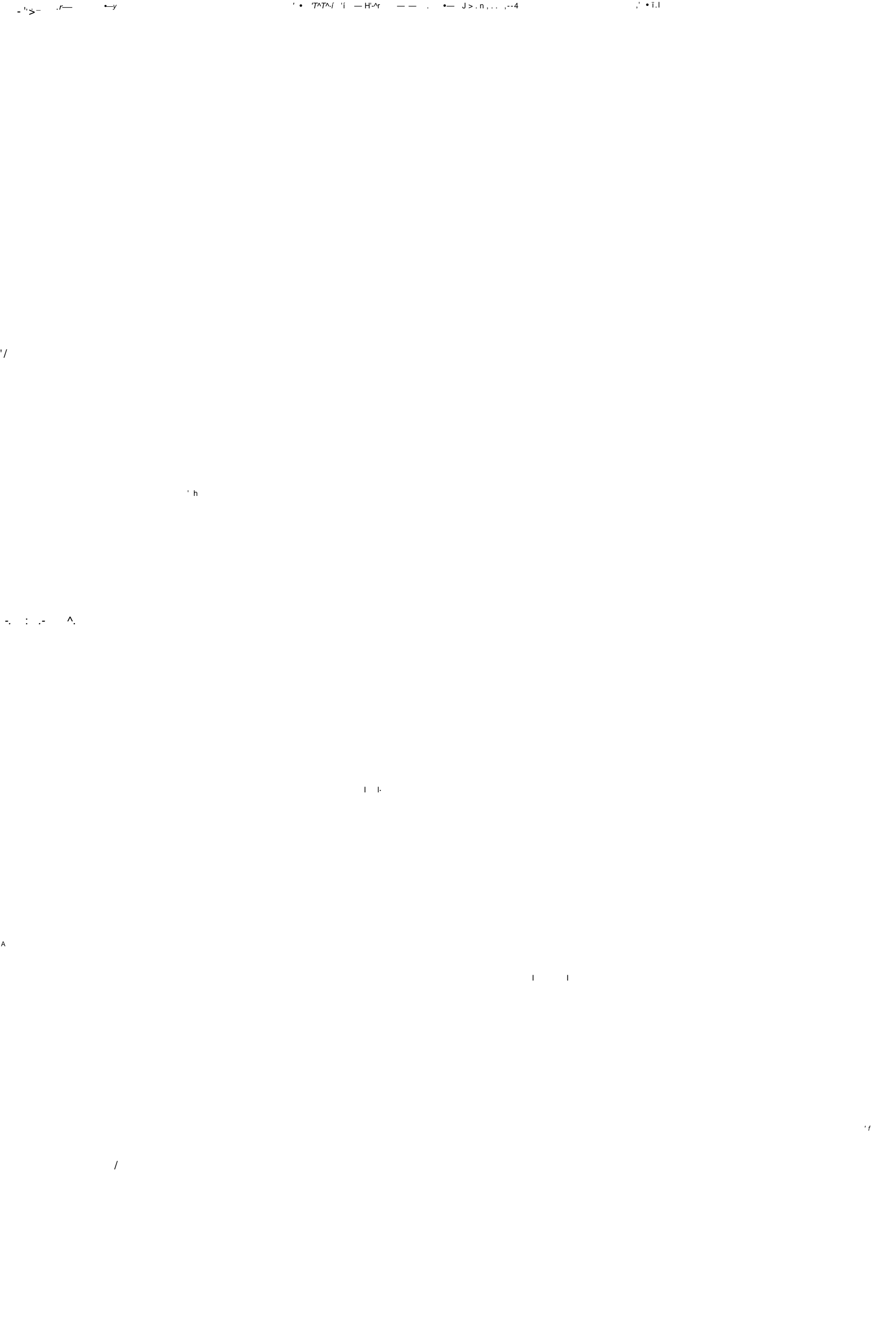
í^∧∧íS?

íí

íí .-<: ^

• ^ • e , - ^O.:y!13. tí

'yi



'1 i c c r l 

h- " " " " - , ; • V r ^
v^ • - - ' • í

REVISTA JILCrONA

Any 1.^ Q® ©® (g® núii). 2

OLOT Maié de igo^

Suscripcic: ut? any ç ptas.

Números solts: 0*50

Kcdacció Sant Esteve, i).^ 25,

Pl. *t*
^1 i^r^í^i
M

t^i
1 .
—

1 o LÍ3T J

LA KR.DACCIÓ XO* S FÁ Í^CUDARTA DHLS TRE-
\ AT.T.S QUE \S I'UI!í-If,>l'TX: b AijL^ESTOS EN KCS-
IMMÍKAN LAS SĪ^VAS TILÍMAS. tlt ^^
© Xn S" AlíMr,TH(M\ ELS TREy.\L^ <.)LE^ NO
\Ali1\ IHÍMATS Ail KL \nRITAliLII XOM |>R SON
Ai:rnK. íl^ m' ití **K** ^; Sí ^ ^ ^
® TAMI'Oeil SE DONAKÁ CABUÛA EX LAS VM^,I^
XAS ;VAí.iL:ESr\ R]:V]STA A r.O Ot-^^/s REFEREIXI
A rOLITICA ACTIVA, m Sí ^q)K
© S' ADMI-ZIElíAx iREVALLS^pX" CATALA V AL-
TRPiS LLENGÜES. ^ _ ^ _ ^ _ ^ Í L _ J Í — ^ _ ^
© SE]:ÍONAKA NOTICIA DE LAS OTJIÍAS QUE S'E^
\11X A X*Af,MESTA IM-fíAC^nÓ. DE LAS QUE SEN
KEBrx- DOS EXJiMI'LARs^ S'EX I'AKA LA CRÍTICA.

íñí "Jaust,, Ge 6oeíbe. fD

Joan Wolfgang: Gocihe, l' csUmat deixeble de Heider y Merckj^ es segurament prou coiicgat dels que 'm Uegeixan perquè hagi de parlar de la seva superior personalitat- Goethe^ fill de la ciutat de Francfort, visita predilecte dels més aristocríiltichs salons, es l' auior d' aquella grandiosa obra^ poema dels sigles, que may moriri'i perquè els seus personatjes son cuídadosament presos de la realitat, profundíimnt estudiats per una privilegiada inteligencia y portats á P acció d'una manera magistral.

Com A nota íntima de Goethe, pot citarse la simpatia que VTi sentir per Carlota de Kalb, Carlota de Stein, y V amor delirant vers Frederica Erión. La seva presencia en un lloch determinat, era un Oxit complerín ^L' aparacií5 del jove Goethe —diu V iluslrat historiador alemany Scherr —

(1) MQ limitaft' à lo referent als amors de Faust y Margarila^ lo c|ue constitueix la primera part d'aquesta obra- Això es lo únici que 's desenvolupa en el draiua musical de Gouiíocl, polser ínTerior al «Me fisto Cele» d'en Boito (que venen à esscr tas úperns més conegudas) ja que aquest lia tingut mós cuidado en conservar tot Jo possible la í^orsa dramática del original, al maíeíx temp que li ha donar més e;jtensió, la que comprèn; ademes dels amors de Faust ab Margarita, à aquell en els jardins de la bella Elena, ingrata esposa do Menclao, Han desarroUat també musicalment l'assumpto de) Dr. Joan Fausí; Sciumman baix el mafeix, ii[ol, líerrioz en "La Damnazione di Fauyt,, etc.

era en totas parts el triomf del home elegit, aixís en Leipzig com en Estrasburg quant el més bell i més estimat estudiant entrava en el saló d'una fonda, els ganivets y forquies dels presents quedaven quiets y els que estaven à punt de beure deixaven l'útre vegada la copa sols per admirar la bellesa del jove. Y en totas parts passava lo mateix; en Sessenheim, hont Tanier de Frederica Búow fou pera Goethe el sol que il·luminà els dies més felissos de sa existencia; en Darmstadt hont el jove fill dels deus, que havia anat à visitar à Merck, fou acompanyat hasta fora la ciutat per las solteras hermosas; en Wetzlar hont devia sofrir els dolors de Werther pera poguer cantarlos després; y per últim en Weimar hont cautiva íl tots, homes y donas...^

Deixant à part, donchs, al geni alemany que ab son amic Schiller (1) posaren tan alt el nom de la patria en que nasqueren, entraré íl lo que constitueix el fonament del drama "Faust.,,

El Dr. Joan Faust (2) va ésser, segons els parers més autorisats, fill de Kittleingen. Fou enviat à estudiar medicina á Wittemberg; més ell se dedicà també al estudi de la astrologia y sobretot de la química y de la física que, unida á una gran habilitat, li serviren pera trovar una sèrie de substancias curativas que li donaren un excelent resultat. Això; sas ideas estrambóticas; la vida dissipada que portava gastantse tot lo que tenia, y el modo de ésser de la época

(1) El poeta Schiller va ésser el que va instar-me vivament Li Goethe pera que acabés la obra objecte d'aquestes línies.

(ii) Hi ha hagut autors que han dubtat de la existencia de Faust atribuint-li tot á una rondalla; n'estant tampoc conegut segurs respecte al lloc do son naixement, lo obstant que l'escriptor alemany citat, demostra ab gran riquesa do detalls que Faust ha tingut existencia real.

sigte XVI) va icr que el poble cii sa thntasiM exaltada concebis que tot alio provenia & haver fet un pacte secret ab el diLÒle pera que á canilñ de l' ànima que Faust li donaria á V liora de la seva mort, aquell li proporcionés tota mena de plaliers mundans. Se tanca el tracte, (seitons la veu popular) y Melibtoíele li proporciona lo qtie tan desitjava-.. Més rtrrivá l' hora de ia mort (el tracle deyan s' havia fet per vinticuatre anys) y presentanlsc soptadament SatauEls va estrangularlo en Rímlíck, emportantsen lot seguit el cos y r ínima del doctor á lo més londo dels iníernü.

Tal es, lleugerament apuntada la llegenda fonament de la obra de A\o]fan^ Goethe, si bé aquest va introduir en el drama la sinipjUiea Margarita (hermosa creació del poeta) fentla el blancli del amor desenfrenat del Faust,

Al indicar el modo de ésser de la época (sigle XVI) com á cansa de que el poble alemany veyés com un pacte secret ab el diable lo que no eran sinó naitu als procediments portats á cap_ baix formas ridiculas, me leferfa al gran nombre de supersticions de que estava invadida la Germania, que li feren cometre més d' una arbitrariedad, y foren com el bressol d' aquella sèrie de horribles tormenes [\ que eran sotmesas totas aquellas à las que el vehínat anomenava fadas 3' á las que ab aquestas sospitLLva haviaii lingat tractes y relaciones. De trist recort son. aquellas "cambras de torments,, hont el cos cie la suposada fada era martiritzat bárbarament á hns que no poguent soportar aqucslos terribles dolors, moria. Alguna dona al ésser acusada com d fada, á fi d' evitar V esser sotmesa á la "cambra de torments,, ó al ^martell de las bruixas,, afirmava falsament que era una de tantas y T autora precisament d'algun fet trascendental que hagués tingut lloch días anteriors.

En las primeras escenas de la obra de Goethe (i) se veu á Faust en sa cambra d'estudi^ atrafegat ab sos descubriments, Es vell y no 'havent po^ut disfrutar del mon com s' havia imaginat exclama amargament:

"Física. Metafísica^ Derecho,
Medicina después y Teología
también ¡aj^Dios! por mi desgracia todo
todo lo escudriñé con ansia viva,
y hoy ¡pobre loco de infeliz mollera!
¿que es lo que sé?..”

lo que fa que 's decideixi {al igual que en la llegenda) á cridar al diable, el que 's presenta, ñrniant alcshoras tot dos el pacte sacrílech. Faust l; entregará son eos y ánima y Mefistóiele H proporcionará tots els plahers que demani y que ja ll fa veurer de moment en somnis.

Efectivament; el doctor recobra sa joventut perduda y sas ardentas ilusións; aixís com un cert domini sobre Satanás que ja desd' aquell instant no ha de fer més que procurar satisfacer los. desitjós y aficións de Faust per estranyas y ridícolas que siguin,

Y lo primer ser que va fer saltar l' espuma amorosa del cor de Faust, va esser la sencilla y humil Margarita de la que aquell s' enamora al veurerla sortir del Temple hont havia anat á fer sos acostumats resos, acostantscli tot seguit, mentres h oferia el brás y tractava d'acompanyaria.

El desenrotllo succesiu de las diferentes escenas amorosas **dèl** Faust y la Margarita plenas deia més tendre poc-

(1) Faré las citas segons la traducció castellana del eminent poeta valencià Teodor Llórenlo, clonchs en estala no la tenim; ja que «Margaridefa» d'en Joan Maragall, ab tot y son mèrit extraordinari, com deguda á un dels millors poetas catalans, com ja l'autor no'3 proposà traduir la ol^ra de Goethe, resulta aquesta notablement modíloada y desfigurada.

sia, que *ÍRÍI* murmurar á Margarita quant está sola ab la major ingenuïtat:

jGran Dios! ¿Que dirá de mi?
 En ^u presencia, turbada
 me encuentro.....
 En esa pobre mujer
 bin talento y sin encanto
 un hombre que vale tanto
 ¿que mcjritü pudo ver?

eran píncelladas reservadas á un geni com el de GoethCp

De eoloquis tan íntims tinguts en los jardins de la intrigant Marta iiavía de nàixer la desgracia de la débil Margarita.-, y aixis fou: Margarita es la víctima deis enganys en que la cnvolcalla el deseregut enamorat^ á fins veurerla enmaníUada en un recó de pressó y condemnada.

No obslant, Faust valcntsc del seu amich Mefistofele logra entrar allá hont está tancada la seva estimada, procurant convencerla perquè l segueixi.....

Més. Margarita se ncga á ferho^ preferint morir allunyada del mon al que aborreix, com á causa que ha sigut dels seus dolors... per lo que diu tendrament á Faust;

"EL día nace: ¡el postrer dia! (1)

El que alumbrar debiera los festines
 de nuestra unión. No digas nunca á nadie
 que á MargEiriEa amaste y conociste.....,

Y después d'una petita Iluyta del esperit yhaveraïssat al cel aquella plegaria:

"¡Esa infelice,
 es tuya ¡oh Padre! ¡Sálvala! Y vosotros
 ángeles^ celestiales adalides

(1) Margarita havia de essBr executaria al clarejar dol dia qué á aquí '3 refereix.

. ^ - .., — · ' = 40 =

•^ vuestras divinas huestes desplegando ^
 en mi redor guardadme y conducidme,,,'
 gira ràpidament: son cap vers Faust que la cstara con-
 templant aturdit, exclamant al caurer morta:

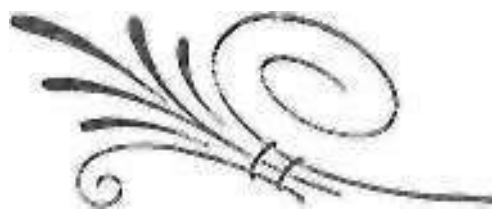
'^; Enrique!..., Horror me das-,,

Els àngels murmm-ftren "¡Salvada!" mentres Mefislófcíc
 ai'rancant á Faust dels brassos de Margarita s'el cnporta
 cridant ^; Tú ab mi!\

Goethe en aquesta obra ha tingut el gran mérit de do-
 narli un caràcter eminentment cosmonolita y haver, com
 diu en Teodor Llorente ^dominat la naturalitat,,... afegint
 "May s' ha escrit una historia d' amors ab elements y
 recursos més sobris; res hi ha que fassi assemblar menos
 á una heroína de novela ó drama, que la pobre Margarita,
 Ab art exquisit y recdndit, las que semblan escenas vul-
 gars de la vida rcal^ están trasladadas al poema d^ una
 manera atrevida, donantloshí una gran bellesa ideal..

En el drama de Goethe, s' hi trova ademes de lo apun-
 tat escenas com la de la "Nit de Sta. Valpurguis,, en las
 montanyas del Harz; la del día nebulós al camp, etc. que
 hauriah estat plenas de dificultats per un altre que no ha-
 gués sigut de r altura de Wolfgang Goethe.

EDUART BASSOLS V MASSIÁ



•íialL^plá

(íragnicnl d' un (.apíLo] de iiovck)

.....Y arriba P hora del Ball-pla, r hora de les imprcüións, esperada per en Raí'cl, ab dale semblant al de los criatures qu* esperen una juguina promesa, desitjada, sense gosarsho dh' á sí mateixa, per la Carme, que ab la seva intuieió. pres-sentia quelcom de lo que passava en el cor del seu cosí.

Lí costa ÍÏ la Carme de vestirse y arreglarsel Li costa molt. Estava nerviosa, sentía un desasossego estrany, una mena de frissansa, en lo mes endins de la seva ánima, que no H deixava fer íes coses tal coní ella hauria volgut. Si'n feya d'estona que bregava enpolaynantse! ?\Ies ab tot y aixó, li semblava que res de lo que duya li esqueya prou bé. Trobava qu^ el vestit, que altres vcí^ades s^ ha\ia posat sense notar res, li feya arrugues en el eos, qu' els Uassos que l'adornaven no eren fets ab prou garbo, que s'havia pen-tinat malament, tant malament com havia sapigut, y ^is ea^ bells se li embullaven pera ferJa perténir, que les ílors no estaven prou ben colocades. . . . Y justament, això U succehia aquella nit, aquella nit en que sentia que 's desvetllava en el seu interior, lo que no havia sentit may de la vida, l'or-gull de que li diguessen quíera guapa, el desiíj de serho, ó al menos de qu' en Rafel li trobés. V tot era anar d' aquí d'allá, dcsapacientada perquc'l temps passava, are almi-rall del *lavabo* pera posarse les Hors mes bé» are éi la llu-na ciel ¿tsníati, pera veurcr com feya ressaltnt" c! traje, I^

esbelt<:s de la scv-a figura,,. Y en aquestes estava, qikín ñns á n' aquell quarto, arribEl, esmortuhit, el soroll del *ttmbrç* de la gorta. yer^^c santa! Dtí se^ur qu'ora en RaJel y ella encare no havia acabat. Que diria aquell mofeta, altrobar que no estava llesta! V tot era donar príisscs Í\ hi *mamá* y á ja minyona que T njiidaven,,.

Per ñ, ja estava á punt. El seu cosí la esperava en el menjadorj cnrahonaot Iranquilament ab el ¿cu oacle, y al véurerla aparèixer sonirisenta. enrogula de galtes, ab la vista abrillantada, y aquell vestit de seda blanca plí^ cfc puntes y reixats, li sembla una màgica a)aricic3 d' hermo-sura somniadora, una ilor bella, d' una bellesa sugst-iva y do!sa.

—Ja'm dispensarás que l'hagi fet esperar, vcritíit?—fcu ella al saludar íi en Rafel.

—Y es clar que sü— contesta ell— això ni menos se preguntan Y en un cas com aquest! V^al la pena de esperarse, perquè tindràs miradors, hoyá.,>

—De debo?—digué la Carme soniriguent per la galante-ria .del seú cosí, •

—T'ho asseguro- jo ja puch dirho, veritat onde?, perquè soch do la familia. Estás guapíssima.

—Que vols que jo't digui que fas ínoltgoig'?

- En Rafel vestía de frac y 'I dura ab aquella deixosa elegancia de jove acostumat á portarlo sovint.

- —Nosaltres si que...—respongué ell— sempre hem d'anar á poca diferencia, negres com si assistíssim rt funerals, y ab aquestos dit:íosos sombreros de copa que son lo mes anti-estétich ,. • , .. . - •

—Ah! gràcies per les liors que m' has enviat; m^ han fet un gros servey, perquè no hauria pas sapigut ahont anarne .á buscar.

—Donchs me n' alegro. , , , -

—Les porto ben posades? Perqué com quo segons *nV* lian dit, tú hi tens una manió ab aixó,..

—Que vols que 't torni á dir lo del comensameni?

—Bé, bí— feu el *papd* de la Carme trencant ia conversa— me sembla que aques[^]tos punís poden discutirlos tot ananívosen, Vaja, vaja, no vos entretingueu mes.,H No veyeu que ja son les nou tocadés?.,.

—Aden, *mamá* donchs,.., *papá*...

—Després, ja saps el nostre palco, eh, Ralel?

—Si tia, si...

•>

—Que vos divertiu íorsa...

—Figuris,..

—Si *?namcí*, sí, deixíl dir,..

Y reculliatse'i vestit l; Carme, íent brassct ab en Ralel, sortí la parella alegrement de can Salvat, eneaminanLse cap á la casa de UL vila, quVra "1 inmt de reunió, E!s carreres ja eren plens de gent qu'esperava la festa,

L' cspayós saló de la casa comunal, semblava satisfet d'aplegar, encare que fós per breus moments, tanta bellesa com s' hi era reunida. Seguidament pujaven noves parelles per l' ample escala guarnida de plantes. L[^] arcalde, 's multiplieava que' s diu vulgarment, y anava d' un cantó al altre donant ordres pera qué ros faltés, alegré y satislet; y á fé que podia estarhi, perqué feya molts anys que no s[^] havia vist que la gent respongués al convit com en aquell. Seml-ílava talment que s' havia donat cita lo millor de la vila y deis íorasters, y que tots rivahsesscn en qui aniria mes mudat, disitjosos cl- aumentar el relleu de la festa. Les serioses levites, se barrc-ja\ cu en amigable consorci abéis fracs y smokings, y com taques negres del quadro, ressab tavcn vivament en mitj deis tons clars y esblaymats de les sedes y llanes dels vestits de les noyes. TJ animació era extraordinaria. Tothom enrahonava[^] ningú seya, y leseas*

diures an-econadüs **L** **ÍL** pziret, semblava que vol[^]uessen íl-Cíifse endintre, avcrgonyides, elles tan pobres, en mitj d'aquüll dcavassall de riquesa. D' aquella sala, plena íi vessar, ne sortia una remor especial de relVegadis de seda, de rialles conlingudes, d'alegre xai'roteix, remor oíegada pe! mctálich soroll de la música que situada á.Ia porta del carrer lien-sava torrens d' armonía, cridain ais eansoners—Una ñayre agradable_, barreja d' olors **ÍV** essències, de polvos, de períums de fíors, omplenava T ambient,..

Costa d'Qrganisarla, perquè níngü volia esser el primer de sortir, pero s'organisá al ñ la eomitiva. lUs gegants obrien la marxa acompanyats dels indispensables cavallíns. que no paraven de saltironar. Seguien les parciíes de criatures, que mes bé haurien estat á casa y al Hit, pero á qui ja vanitat deis seus pares morlííeava, íentlos anar á exhibir pels carrers; venien després les dels grans, iluminades per xicots que'Is feyen lüm ab atxcs enceses, y á darrera de tot, r Arealde donant el brás **ÍI** la seva esposa, preí[^]ídint la festa, alegres, pero ab posat serio, oiguHosos de guardar aquel! enfilall de joventut que'Is preeudia.

' Y la comitiva anava fent sa vía pels cariers ah majestuosa calma, passant per entre la gentada que 's comtemplava r cspectacle, quí desde les finestres y balcon, quí á peu plá arredossat pels portals. , Y feyen comentaris els mirons, Les que no hi havian anat, per no volguer, ó per no trobar qui 'Is hi portés.

—Mira, mira la de can Salvat quin vestit porta— feya V una.

—Ay no! no m'agrada pas gens—responia una altre-

—Pel meu gust no te rés de bonich.

-Y '1 de la Rafals?

' -[^]Tampoch, pels *bocados* qu' en feya>

—El ç[U'es per ser ella,..

—Els fan anar massa espessos— deya aqucht.

—Y 'Is llums tan mal repartits que no 'Is deixen veurcr bé—mormurava un altre.

—La Carme que no volia anarhi.....

—Qui es ell?

—Diuhen un seu cosí que ha vingut de fora.

—Y quí van ben distrets perqie 'm sembla que no vèuhen pas rés.....

—Y la RoSEi, míratela^ ab aquell quelíi seguia á Barcelona..,

—Ja li deuhen haver presentat...

Y quant la comitiva acabava de passar per un carrer, la ^cnt que no havia pogut tafanejar prou, no 's donava per satisfeta, y corria cap ¿\ un altre, agombolantse á les cantonades per tornarlo á véurer^ pera retallar més els vestits d' elles^ el posat d' ells, V efecte de tot. Pero, V estol de joyoses parelles ne prescindia, y anava seguint el seu eamí com un núvol d'alegria que solqués la vila, com una fantástica processo d' amor que anés deixant á son pas un rastre de ditxa, un perfum de vida.

Tenien rahO els mormuradors; en Rafel y la Carme no veyen á ningú^ ni s' adonaven mes que de si mateixos. Es repenjava ella deíxosament en el bras del jove, que sentíit la lleugera opressió d' aquella dolsa càrrega. Li parlava ell, y ella V escoltava ab la vista baixa, pero de tan en tan aixecava els seus hermosos ulls pera mirar al seu company.

Li contava en Rafel la seva vida, els seus jochs de criatures, quan els dos corrien emboigiís pel jardí de casa d' ella; la mort dels seus pares; la seva estada al extranger pera ferse home, allá lluny, en un iloeh desconegut, sense amichs, sense ningú... Que llavors l'havia trobada afaitar, havia vist qu' el seu cor, guardava un record profund d' aquells dies de la infantesa, que la seva hermosa imatge el perseguia constantment y res podia esborraria, ni V

anar í balls y reLinións, y veurer íLUICS noyes. . . . Els seus temors, no haventli dit ma}^ res, clc qu^ algú se n^ enamorés, y se li enduguessin lo qu' eli consideraA-a la seva ditxa Després, el seu retorn aquell estiu, la seva vinguda á la VÍEL decidit: El contarli tot^ tots els seus afanys, les seves esperanv^s. . . .

Y líi tonada d^ aquella cansó de amor, les estrofes de aquell himne d' adoramcnt, arribaven à les orelles de Ja Carne, com remor de perles cayent dins d' un gerro de cristall, com una remor suau, rondinadora, d' una pluja deliciosa que arruixés el seu cor, anegantlo en misteriosos deliquis. Volia parlar ella també, explicar lo qué sentia en la seva í^ninia, mes no gosava ferho..,

Y el Ball-plá seguía. Y sense qu' els dos enamorats se n' adonessen, arribaren fl la plassa, L^ aspecte d' aquesta, al entrarhj era hermds de debò. Pels balcons Iii havia milers de caps. A baix, la gent s^ empenyia contra les cordes que tencaven V cspay destinat als convidats. Un sens fi de fanaictïi de papers de colors, que penjaven de les garlandes de boix, y d' uns fils, sostinguts per altres, lligats en las baranes dels terrats dí^ les cases, formaven com un dosser de llum, que volguts abrigar toUi la festa. En la fosca blavor del cel, titUejaven les estrelles que casi no ^s veyen, com si no gosessen mirar aquell estol d' hermosures qu'entrava á la plassa, y que brillaven també, despedint reflexos qu'enlluernaven els cors, Y la gentada cridava, y la música omplia l' espay d' esbogerrades armonies...

Les parelles s'assegueren á les cadires per elles reservades, y comensá cl ball dels geganls^ després el dels cavallíns, y per final una sardana ballada pels concurrents al Ball-pUij una roda que's trencA en moltes, nieshcrmoscs qno les que després havien d' esclatar. En aquell mo;

ment la vista do Ja plíissa^ plcnn, atapahidíi, ab aquella barreja cíó tons chirs y foscós que ressaltaven ab la resplandor de la llum grogosa del5 fanalets, semblava una cosa de fantasmag-oría.

Les darreres notes de la sardana voleyaven encare pel ayre, quan retrunyí el sorollós espetech de la primera morterada. Hi hagé un moment de confussió. Les parelles en busca de cadires, corregu-.M'en adelerades d' assi d' allá, com vol d' esverats perdáis, ó d' enjogassades papallones que no saben alion posarse. Encare no estaven totes ben colocades que muntaren pel espay els primers coliets, y á sa llum, se veyá divinament ia massa negrosa de la gent que emplenava els terrats, teulades, y balcones, que s' estenia per la plassa, pels caxTers que á n' ella anaven á sortir, per tot arreu de desde ahont podia Uambregar quelcom.

Comensaren els fochs. Precedit d' un llarcli xiulet, com de pólvora que ^s deslliura de sa presó, s' obri en un dels costats del *tablado* aixecat en un cantó de la plassa, un cálzer d' una flor lluminosa^ vestit d^ inlinites colors, que comensá á Ucnsar de son sí, tanys daurats'y espurnes fugitives, igual que si fos una elegant copa de *champagne*, quina escuma 's vesses alegrement. Les bombolles, representades per llumenetes que feyen un fantástich remolí en el fons de la copa, semblàveu un enlluernador ball d^ insectes d^ origen de salamandra, que gosaven les alegries del seu element. De sopte, la copa 's trencà, y *l liquit que la omplia^ caiguí.^ á terra en cascata de foch, que comensà á rodar lentament primer, ab desñci després tius A apagarse.

Tot seguit, pujà cel amunt una apretada garba de cohets, semblants cl llarguíssims blats d' or, quines espigues, un cop dalt, se trenquessen en brillants punts blaus que baixaven tremolant cap 'h. la terra.

La Carme y en Rafel^ no 'Is veyen els fochs. Abstrets en

sa conversa, ni menos hi pensaven. Parlaven no tncs que del seu amor, g:ran, infinit com la volta del cel, apilonaven ilusions y ^n feyen castells també, pero castells mes duradera que aquell que ^s cremava, perquè 'l ioch del seu cor no se n'aniria pas en espurnes no mes....

Y ^ls capritxos S' íinaren succebint Ja era el consabut bombardeig de les dos torres, que ^s tiraven l'una á l'altre inofensives bombes vermelles y blaves, que aixordaven ab son espeternech; ja 'l velocipidista, quines comes feyen moiirer les rodes de la mí\quina, sens lograr que aquesta avansés un sol pási després, cohets que s'enfilaven rectes, brutizents, com barra ruiienta, recorroguent un tros de cel, amagantse un moment als ulls de tothom, pera tornar á sortir de nou y esclatar silenciosament á dalt dels ayres, en un doll de llàgrimes d' or que baixaven tremoloses y vives sobre la negrosa soletat de les teulades; ja'l vano que ^s desfcya tot en espurnes; y per fi, l'apoteosis de cada any, la Verge del Tura, flamejant en el fons de la plassa, enquadrada en un march de pedras de colors, y à cada costat, dos sortidors que llensaven raigs de foch com si volguessen guardar cuydadosament á la Reyna de cels y terra., Y la música tocava la marxa real, y \ públich aplaudia entusiasmat, y les bombes esclataven, y al esclatar, se multiplicaven Hensantnc cV altres qu' esclataven també pel ayre com grancjat foch d^ una batalla, y un feix de cohels pujava per munt omplint la blavor del cel ab una pluja d' estrelles d' or, y un sens ñ de bengales, iluminaven la plassa ab tons verts y vermells y blaus. . . . Y 'l públich aquella massa humana compacta, aífpahida, seguia aprelantse neguitosament, remoguentse, y aplaudint, y cridant, y la fumera de la pólvora y les l-sengales anava esvahintse....

La comitiva s'organisa altre vegada, aníl rcfentse poch á poch, y ab paciencia, els gegants, y'ls cavallins, y les

parelles, comensaren íl sortir de la pUissa ab l' órcirc en que hi havien entrat. Llavors, IR gentada s' escampa tnniultuosament com riu que 's surt de mare. Tothom volia ejxír de la plassa, y sense cap consideració^ els uns apunye-gavcn als altres, pera poguer ésser primers, pera passar aquest devant d'aquell, y cridavón, y la cridòria s' olila entre'ls alegres sons de la musica. Els carrers propers, els que portaven al Fira!, anaven de gom á gom, y ab tot y Ics empentes la gent corria, qiü pera recullir les seves criatures quan entrés el Ball pla íl casa de la vila, qui pera tornar-lo A veurer abans no entrós al Teatro. Y les corredisses augmentaven la confussiO de tal manera que semblava que tothom fugís adelerat de quelcom horrorós.

JosHPH M,[^] AGUIRRE.



erigen -p vici6sitat8 u l'ggcola

l|bubUca de Bibm;c d'©lot fine al

- pteeent v i^et'is &e mittovarlaJ^'

LEMA: Poí'ie se^s a'jí, a/z^ se;2S Primavera.
(Pau Milá)

CERTAMENT que Olot^ á diferencia d'aquell poble de que'ns parla '1 més genial deis actuals escriptors satírichs catalans, (2) es una vila ben plena de caràcter y de fesomia prou viva pera no ser confosa ab tantas altrs poblacions, que per rahó del lloch qu' ocupan en la carta geogràfica son més conegudas de nom, pro de quin modo de ser^ gayrebé ningú 'n sab rés.

La Vila d' Olot es ben característica, y no pas per un sol aspecte. Sos volcans son objecte d^ estudi de sábís de casa y de fura, qu' assoleixen aquí sensacions científiques, las que bó y donántelshi coneixement exacte y práctic de las revolucions admirables del cor de la terra, serveixen després d' original per estampar llibres que 'Is sabis d' altres lloclis assaboreixen com pa beneyt,

L' exhuberancia que la naturalesa mostra en sos cncontorns, captiva V csprít deis amichs de lo bell, serveix de bcne-

(1) Memoria que obtingué '1 premi ofert per D. Josoplí Puíg Y Corominola, President delaixma. Diputació du Girona. t*n el XV Certamen Literari d'Olot, celebrat el dia !J de Sepiembrede 1004.

(2) Santiago RusinoIiEL POBLÍ GRIS,

factorít medicina als necessitats de perfums boscatans, y atrau ab ñajre de delicada jleminadura als afortunats mortals, que tenen per sola ocupació per cercar platxeris ¿ihont regalar la córpora.

Els pTociúctes de sas m.lquínas, tenen conquistat un honrat nom en el ja exhuberant nomenclátor de V industria catalana, donan á la vila un aspecte ben caractcrísíicli defeynera^ y serveixen de regulador á la butxacíi de la í^cnt humil, que no per haber sigui privada de renda^ deixa de tenir bon paladar y ganas de fruir diversions.

Pro ab tot y que las esmentadas faccions de la fesomia olotina coiprenen ais coneixedors d' aquest reco de mon y cridan *Rp* sa fama als qu' encare no V han vingut á visitar, n' hi ha una que encare es més característica y que fá que 'l ncm de Olot sigui més conegut, més admirat y més estimat dels que segueixen ab carinyós dalé els avensos de la Catalunj'a intelectual y artística.

La flayre d' art qu' aquí ^s respira confirmant la fama, el ambt;nt artísticb que ^s trova íi cada pas en las cosas olotinas com si sagellès son modo de ser, y, com á mostra més visible y queja representa una important font de riquesa, aquestas joves pro ardidias industrias artísticas qu' avuy ja son d* una realitat gens despreciable^ y que son ben olotiníjs, ben filias d' aquest clot de montanyas, sense passejadors de inmigrants enginyosos ni models de tallers forasters,

Y, aquest aspecte del modo de ser d' Olot, aquesta exhuberancia de manifestacions artísticas, aquest ambient que ja es indígena, té, com tot, son principi y una causa que 'l determina, y com aquesta no es altra que T institució qu'es objecte del present estudi, no hem volgut comensarlo sense saludar ab la exposició de son fruyt á l' Escola Pública de dibuix d' Olot, com á la potent llanterna^ que descubrint amagats elements naturals, senyala als ulls del ser humà nous horitzons de llu-

nyana fama, de remarcable perfecció y de poderosas fonts de
riquesa.

L' Escola Pública de Dibuix d' Olot, se deu á la iniciativa
del Ilm. Sr. Dr. D. Tomás de Lorenzana, Bisbe que fou de Gi-
rona, varó il·lustre á qui Olot deu també l' Hospici aixecat baix
la seva més eficaç protecció, Ab motiu de las freqüents visites
que dit zelosíssim Prelat feya á nostra vila, se inicià el pensa-
ment de fundar l' Escola, portant el pes dels treballs per la fun-
dació de l' obra que tant havia d' influir en el modo de ser de
Olot, el propi Ilm. Lorenzana que per fi conseguí l' aprobació
del Real y Suprem Consell de Castella, després d' haver facili-
tat el corresponent lloch íl' Hospici per l' instal·lació de l' Escola.

La inauguració d' aquesta tingué lloch ab gran solemnitat
d' dia 15 de Juliol de 1783, Fer ordre del molt Il·lustre Sr. doctor
don Jacob Maria de Espinosa, del Consell de Sa Magestat y
Fiscal en lo civil de la Real Audiencia del Principat, vingué á
presidir-la l' Director de l' Academia de Bellas Arts de Barce-
lona D. Pascual Pere Moles, el que proporcionà íl la nova Es-
cola son primer mestre, que fou l' eximí artista D. Joan Carles
Panyó,

El Magnífich Ajuntament, que també assistí illa solemne
inauguració de l' Escola, celebra una contracta ab el mestre
Panyó (1) per la que se l' nombra mestre ó director de l' Escola
sens limitació de temps, ab l' obligació d' ensenyar per espay
de dos horas diarias á dibuixar als alumnes que l' Ajuntament

1) Aquesta contracta quin original dóa obrar en las actas del
Municipi d'aquella época, vé delatada en una comunicació diri-
tada per l' Ajuntament al Governador Civil de la Provincia en 24
de Maig de 1850.

li encomanés, y de pintura^ á casa sóva, li sis aUimiics do la mateixa Escola. Se li senyalà *1 sou de closcentas iÜLIUÍS catalanas al any, pagadas de fondos de donatius ú oferiments voluntaris y habitació. A mes se li oferí 'I cost del viatjo de Barcelona á Olot y tornada á dita ciutat en cas de deix;ir el destino.

El mestre Panyo s^ encarrega tot seguit de la diicció de la Escola, demostrant ja desde 4 principi excel·lents dots d^ habilitat pera U cumpliment del scu cárrech y posant tota la seva voluntat á son servey, sens escatimar sacrifici de cap mena.

Ab r excepcional acert del mestre Panyó, que troví sortosament excel·lents disposicions en els joves olotins que acLuliren de bon príncipi á V Escola, y ab el valió favor que á !a novella institució continuava dispensant el Hm. Lorenzana, conseguí aquella exhid^erant desenrotllo, que 's manifesta esplendorosament en on importntíssim concurs celebrat uns quatre anys després de fundada V Escola. L'anima d'aquell concurs (I) íou el may prou memorable Bisbe Lorenzana, que á més de costejar els premis en casi sa totalitat, presidí sa distribució pronunciant un erudit discurs.

(1) En aoiel! concurs, segons datos qüG prenem d'un írticle publicat un cl pE-iinsr mimeró Jel Alljüui Lítei'ari y Amistich río l'OioLí, (Maig de líSilt^ ab el Litul: *A fa memoria de Don Tomàs de çoren.stç/ifz*, s'ajudicaren els seguonts premis:

Dos premis de 150 rals Cfíla un oferts per els Princeps d" Açlulrillas; 3 premis do 150 rals oferts per V Il·lustre Sr, D. Joseph deCriíilies, Abat d'Amor: un deifiOrals oTort per riim-Loronzana á la classe da modelo; nn de 16Ü y dos de 100 cada hú á la classe dñi arquitectura, del mateix; un de 150 y dos de 100 ala classo de llors y adorno, del mateix; dos de 120 à la do copias, del mateix; tres de 100 á la de copia de tesías y un de ij dLii'os d'or, tots del propi Prelat, aquest últim als projectes de lustería.

A més va fer donar l' Ilm, Lorenzana un duro d^or á cnáfx un dels 8 alumnes que haviau quedat sense premij recala tres un.^es d'or' al professor y 150 rals ais porters, Coslejá també part dels gastos de la festa, cobrint ei restant l' Ajuntament.

AgrahidaP Encola ¿1 son llustre protccior, coloca en lloch preferent de son local son retrato, 'dh aquesta dedicatoria:

IU^\\ AC. REV>'o, D. D, TOMAE. DE. LO
RENZANA. EPISCOPO. GERUNDENSI. NO
BILEM. GRAFIDIS, ARTEAL IX. HAC. SE
DE. LOCANTE AC. PROJIOVENİL EIVS
DEMQUE. CANDIDATOS. VERBO, FACTJS.
PRAEMIISQ. ADFÍCIENTI. JJAEC. SCÍLO
LA. GRAFIDIS. REGIA, NOBILITATE.
DONATA. PRESHÍTEM, EFIGIEM.
i D. O. G , . .
AN. MDCCLXXXVIL

Ab tant excel·lents auspiciis continu¿í son fructuós camí la Escola^ publicant als pocfis anys son mestre Pan^^ó una obrcta pera major ordre y aproñcament en V estudi^ de sos alumnes^ obreta que titula: *Compendio de los primeros y principales elementos del dilmjOj para uso de los ahtmnos de la Escuela de clihiijo de la Villa de Olot compuesto por su director Juan Círr- /¿>5 Pa/í'j'íí 3-i^/^íi/'íí*; constava de tretze planas de text y dos de dobles ab dibuixos de fig'uras geométricas; fou estampada per Raymond Roca, impressor y llibreter olotí^ no portant la'' fetxa.

Per Real Provisió de S. M, el Rey Carlos IV, d' acort ab cl ^ Real Consell de Castella, que porta la data de 19 d^ A^ost de \\Q0\\, al conmutar per insuficients las rendas del projectat Hospici, se prevínqué que fossin aplicadas á ensenyansa pública, •per quin motiu 1^ Escola queda subjecte ít las reglas dictadas en , I' esmentada Real Provisió, en la que ademes se manava que • las plassas vacants de mestre, fossin provehidas por oposició.

De tots modos continua V Escola dependint de ^Ajuntament y baix la direcció del mestre Panyó, cl que, havent casat sa,"

= 55 =

filla lliça ab D. Narcís Pascual (1), y trovantse xacrós y delicat, demanà en 25 d' Octubre de 1830 que dit Pascual fos nomenat ajudant seu y substitut en el cas de quedar ell impossibilitat lo qual li fou concedit sens cap reparo en 12 de Novembre del propi any.

Segons consta en una comunicació del Ajuntament que més endavant consignarem, y de la queja tenim noticia per la nota 1, al poch temps d' haver casat sa Ulla ab D. Narcís Pascual, ja va veure 'l mestre Panyó qu' havia estat n:ala la elecció, puig' no vegé ;! son gendre capaç d' ensenyar ab la competencia necessaria, tota vegada que en V única classe de dibuix en que demostrà aptituds fou en la d'adorno, pro comptíba qu'ab el seu estímul y' i anterior nomenament d' ajudant logriria posarlo á la altura del seu comes.

Desgraciadament no fou aixís y^ fos per desavinencias provinents de la dita circumstancia, ó per alguna altre causa domèstica, ó bó també per l' estat anormal que atravessava Olot en aquella época, lo cert es que D, Narcís Pascual ais quatre anys de casat, abandona la familia de sa esposa, anant á viure , /> á Barcelona. Y aquí comensá, per impossibilitat física del mestre Panyó, la decadencia de V Escola, que timt s^ havia de acentuar per desgracia.

En IS de Jauer de 1840 morí 'l mestre Panyó deixant ú Olot un recort inesborrable de sa activitat, tant per las notables obras d' art de que son pinzell feu mercè á nostra Vila (entre ellas la hermosa decoració de V Iglesia de Ntra. Sra. del Turca) y per el fins avuy encare insubstituible acort ab que dirigí l'Escola

(1) A titol JG curiositat y com à evident prova tle lo molt que *l mestre Panyó s preocupava de l' Escola, consignem el llet doç. volgent casar sa filla única fiaria, ab un artista que l'ajudés on oi compliment del seu càrrec. va fer posar un anunci en un diari de Barcelona. Sols va comparèixer al anunci D, Narcís Pascual, alumne de la Academia de Belles Arts de Barcelona, qui conliaguó matrimoni ab la filla del mestre Panyó en 30 de Juliol 1830.

pública de dibuix, de la que baix sa intel·ligent direcció en sortiren notables deixebles entre ells, el naturalista D. Francesch Bolos que descoljà molt en ia pintura; D. Francsch Tenas y Lanjarca que fou mestre per oposició de V Escola de Bellas Arts de Girona y publica exce]lenís obretas cV ensenyansa artística (1); y D. Pere J:Sertran intel·ligent mestre d' obras, autor del projecte de líitxnda del Turíi, director de hi construcció del atrevit altar de S- Esteve, del altar del Hospital y altras obras no menys difícils.

Mort el mestre Panyó, tot seguit tornà á comparèixer el seu gendre D. Narcís Pascual, el que en 9 de Juliol de 1841 demanà ai Ajuntament que 'l nomenés Mestre en propietat de l'Escola de la que fins alleshoras ja era ajudant, fent constar en la corresponent instancia las aptituts que per ensenyar possehía sa esposa Maria Panyó. L' Ajuntament en 13 de Juliol del propi any el nombríi mestre conforme demanava pró fent la salvetat de *en cuanto está en sits facultades y con la condición de sujetarse á las obligaciones que se le impondrán.*

Aixís continuíi l' Escola, perdent molt ab el nou Mestre, fins al punt de que aixís ho veyan els Ajuntaments pró no s' atrevían £l pendre cap determinació per respecte á la viuda y filia del mestre Panyó, per la necessitat de que, ben o mal dirigida, l' Escola continués oberta, puig las circunstancias excepcionals perquè passavan eís Ajuntaments de aquella tongada no permetian disposar deis elements necessaris pera reformar l'Escola posantla Í\ 1" altura qu^ haurían volgut, Tant fou el desordre que arriví^ á regnaran ella, que perdé casi tots sos alumnes, y no pas per falta d'alicció, puig havent vingut £i Olot en l'any J1852 un entes pintor

fj) *CwiUzacíÓTi é ílasiración de la Jia-entud—Ele montos de dibujo lineal con sus aplicacionGS á las deniá^ especies de dibujo^ á las ciencias ijá las aPÉEsi con l% IdminaSi*

fmncts, dcíscguida *úngné* molts alumnes, ab i-csiiUatç tant brillants que lí permeteren or[^]aní[^]ar una exposició pública que íbu l' admiració de la gentada qu' acudi *ú* visitaria; lo que provà una vegada más ranció y naturals aptiluts dels íills d[^]Olot per el dibuix, pintttra y demés bellas arts.

En virtut d' una R. O. dictada eii 31 d'Octubre de 1S49 per ki que s' ordcnav;i á las Diputacions que fomentessin y ajudessin ab els fondos provincials, excitant al propi temps el zel dels Ajuntaments, pera instituir bonàs Escolas de dibuix, r Escola Pública de Dibuix d'Olot hi queda compresa y al efecte se redactà en 1S53 un reglament inieríor pera son, millor funcionament y 's promogueren unas oposicions per el nomenament d' un bon Mestre, las que scíj;ons havia demanat r Ajuntament á la Reyna en 14 de Desembre de 1854, y que vingué concedit en E. O. de 29 de Janer de 1855, tingueren lloch á Barcelona, en 7 de Septiembre del propi 1855, devant d" un tribunal nombrat per l' Academia de Bellas Arts *d'* aquella ciutat.

En 13 de Novembre del mateix i855 V Academia citada comunicà al Ajuntament que 'Is quatre opositors que s' havían presentat, T un sMIavía retirat abans dels exercicis, y que dels tres restants no u[^] hi havia cap que, *é.* judici del tribunal, mereixés la plassa.

Això desconcertà 'Is plans del Aiuntnment, que si bé gestionà unas novas oposicions, sembla que no ho pogué lograr, veyentse sorprès per una comutiicació de l' Autoritat superior de la pro[^]incia[^] la que, per ordre del lim. Sr. Director de Agricultura, Industria y Còrners, demanava al Ajuntament que informés sobre una instancia presentadii per D. Narcís Pascual en la que demanava V inamovilitat en son empleo, fundantse en una sèrie de rahonaments que l' Ajuntament dcsauloiisá en un extens y entrgich informe (l'esmentada comunicació es de -4 de Maig de 1856) en el que

SC fa historia de J' Escola, del comportíimnt del ciíat don Narcís Pascual en termes bastant durs y á més després de ler notar la diferencia que hi havia entre l' Escola de alies-horas ab la fundada en 17S3j s' acaba demanant unas novas oposicions, que posin terme al llastimós estat de l' Escola, segons demanavan las necessitats y el bon nom de hi població.

Segons sembhi, no devia ser atesa la voluntat de r Ajuntament, puig continuaren his cosas en el mateix estat fins A 1S69, en que morí D, Narcís Pascual.

Del 2 al 9 de Novembre de 1S69 tñ^ucren Iloch à Girona oposicions pera la provisió de la plassa de Mestre de l'Escola, desprí^s de las quals el tribunal presentà una terna al Ajuntament, en la qu' ocupava el primer Iloeh D- Joseph Berga y el segon D. Miquel Roger.

Presentada la terna comensal una Iluyta entre ^{is} dos opositors motivant ana séric de instancias y logrant D. Joseph Berga 'i apoyo de bona part de vchíns d' Olot entré 'Js que s'hi comptava lo més granat, els quals en número de uns dos cents elevaren en 30 de Novembre del propi 1369 una instancia al Ajuntament demanant en termes molt cnérgichs el nomenament de D. Joscph Berga.

L' Ajuntament prengué á mal la dita instancia y, sigui per aquesta causa ó per motius polítichs ó per major empenyo de D. Miquel Roger, nombra fi n' aquest Mestre de r Escola de dibuix. Això causà profont disgust als partidaris del nomenament de D. Joscph Berga, donant Iloch á que's demanés á la Superioritat la suspensió del acort del Ajuntament, en dos instancias una firmada per D- Jacinto Casabona, D, Esteve PaUizíe y D. Joaquim Vayreda[^] aquest últim vocal del tribunal de las oposicionsj y V altre instancia firmada per uns sis cents vehíns.

Sí bé de moment res pogué conseguirse, y pi-cngué po-

sessió del Cíh-rech D, Miquel Roger, al ii, creyúm que 'n virtut de conveni celebrat per els interessats ab la deguda autorisació s'encarregà de la direcció de r Escola D. Joseph B:rga, y Boix al qui expedí la Diputació el corresponent títul en 7 de Novembre de 1877.

En r innediat anterior periodo, ab motiu de la guerra carlina, estigué suspès el tuncionament Je T Ilseola y trasladats els objectes de la mateixa á un local del Carme.

La Diputació provincial en sessió de 4 d^ Abril de 1891 acordà una nova organisació per las Escolas de Bellas Arts^ y essent la d' Olot una de las compresas, en 29 d' Agost do 1891 se participà la nova organisació al Ajuntament en virtut de la qual V Escola deuria pendre el nom de *Escuda menor de Bellas Arles de 2.^* y quins gastos de sosteniment deuria abóname una 3/ part el Municipi, reser^ vantse la Diputació, que correria ab las altres dos terceras parts, l'inspecció y 'l nomenament d^ ajudants y 4 determinar el método d'ensenyansa^ s'acabava demanant que r Ajuntament contestés si acceptava ó no la nova orgaaisació. Aquest en sessió del 13 de Janer de 1892 contesta que acceptava ab la condició de que^ per medi de la Junta loeal d' Instrucció Pública ó de dos regidors, tingués l' inspecció de r Escola per lo que 's refereix ú aprovació de 'matrículas, inversió del material, censura de comptes^ visitas, correcció d'abusos, etc., SC)ÍS perjudici de donar compte á la Diputació de las cosas de major trascendencia, á lo qual se contesta en 25 de Febrer del propi 1392 participant d' una manera bastant vaga que la Diputado no tenía gran inconvenient en que l' Ajuntament tingues V intervenció demanada.

En 26 de Septenibre del mateix any se entrega á D, Joseph Berga el non títul confirmantlo en lo seu cárrech de profesor de V Escola, • .

La Diputació á pcclició de T Ajuniamcnt y t^n scsió de 9 de Novembre del propi 1892j nombra fíjudíuit de P Escola á D. Francisco Kslorch y Domènech ab el sou anyal de 750 pessetas (5); y Ja propiñi DipiUació en 29 de Febrer del prement any de 1904^ y també :i petició cññ Ajuntanient nombra un' altre çijudant, el Sr. D. Jo.^cph Bcj'ga y Boacla, també ab el sou anyal de 750 pe^^etas.

Finalment en 17 de J'"ebrer d^ en^uanyj íiavenl demanat el conserje de J'Escola D, Jiiím Fali^ueía 'J aunient de 2 rals diaris sobre 'J sou de ló pessetas que tenía, la Dípu' tació, ab ínoime favora)]c del Ajuntameiii: çicordíi conccdirli.

Tal eü Testat actual de T Escola en quant ;d personal d' enscnyaní^a, que com se veu no liarla esíat may tant números; Sig:ucnt lambe majoi- el número de atumnes que lli concorre.

-A-

L^ ultim excrím del tema objecte del present modest estudi es d' una naturalesa sumament delicada per ser tractada públicament, iota vedada que, peí més que proeurt^ni no molestar en lo més minim ais digiiissims mestre y ajudants de l'Escolíif ais que reconeixem exccTents dots prolesionals y tota la bona voluntat: en el cnmpüment. del seu càrrech, sería de sentir que involuntàriament feríssim Ja seva susceptibilitat.

Afegint á la rahó esmentada la molt poderosa de no posehir V autor els coneixementstécnicsh nesessaris, resulta á son judici més convenient y sobretot més práctic, no

(ri) Segons la comunicació en quos pítrLícípa at AJuniament I* acort esmontat, resulfa *quò* 'l Sr. ÍÍ.=(orí:ñ ja feya í'j anys que closempanyava 'l càrrech d' ajudant, Ijavenitio *i'eí* els 5 primers anyg senae *aap* retribució.

:- òl =

entrar en detalls y deixar V estudi d' aquets ú qui correspongui.

Per lo tant concretarem el citat extrem del tema á las següents preguntes: ¿Exigeix l'actual modo de ser d'Olot, algún cambi, ó més ben dit, una nova orientació y expansió á V Escola? ;En tot cas qui deuria promourerla?

Realment Olot ha cambiat moU en las circunstancias relacionadas ab V Escola, y si las indutrias artísticas á son calor nascudas tenen la sort de conservar solzament sa actual importancia, seria altament convenient que en l' Escola, s^ hi dongués una ensenyansa especial y apropiada, la que bo y servint de ferma base al capdal modo de ser de las indutrias artísticas, las hi assegurés la vida per la consciència y perfecció del treball, que en aquestas manufacturas es condició essencialíssima.

V com que aquesta ensenyansa no hauria de perjudicar de cap manera á las altres especialitats lins avuy objecte de r Escola, sinó que dcurían continuar y, íl ser possible perfeccionarse, aïeginthí las que 's cregués necessari y factible, creyém fora de dubte y en la conciencia de tothom qu' á Olot s' interessi per aquesta qüestió, que es de tot punt convenient que l'Escola prengui una nova orientació en el sentit d' expansionarse.

Els celosos é inteligents mestre y ajudants de l'Escola, estem sesurissíms de que sccundarian aquest propòsit sempre que s' els facilitessin els medis necesarís, puig ells no ignoran que la població veu ab gust que s' hagi dotat á TEscola de personal docent en número major del que havia tingut íns fa poch, y son major orgull y son més viu desitj seguiment es que la població tregui el mes cficís y major resultat practich dels seus constants trevalls en pró de la educació artística dels alumnes íl ells encomanats.

Els que s' hagin íixat on la situació, ó més ben dit, en

la subjecció[^] en que? actualment *csui* l'Escoln, la que, ben peí ciar, no pot saberse de qui dependeix, *pvó* que ele iots modos el clubtc queda concretat entre la Diputació y V Ajuntament, entitats abdaas (y sígui dic ab el major respecte á las pí[^]rsonas que las constitueixen) que per desgracia están subjectes A la política y per lo tant á sas incoTigruencias y contrasentits, els que s' hagin fixat, diñém, en aixú, convidrien ab nosaltres que pocas, no dirém esperansas, sinó ni tant sols segLiritats ofereix V únich tutehitje á que está sotmesa J'Escçíla. Aixó, que no per ser sensible y dolorós deixa de ser veritat, fa, que [^] nostre judici, deuria buscar-se un medi nou per pcifeccionar V Escola ó más ben dit, un nou grupo de personas, una nova entitat que s[^] en preocupés y qtie 'n tingués la comanda.

Y aquesta entitat podria ser un *Patronat áe, Bellas Arts*, format per personas competents y encussiastas [1] que en primer terme procures fomentar el desenrotllo de l'Escola y son raes adequat funcionament, excitant el zel y la decisió de las entitats oñcials en las que, ab tot, ma[^] hi faltan personas de il·lustració y sentiments enlayrats que estan disposadas á deixar de banda la política[^] pera treballar en bé de sos administrats {2).

Relacionat ab el suposat millorament de T Escola hi ba

(J) No creyámare el' oportunitat adelaT] lar la cali tat y significació individual de l[^]s personas que á nostre entendre dourisn formar el *Patronat*, pro pera millor percepció del pansamení, [^]ígnüicaréin que no deuria faharhí representació deis pairons d' establiments •ndusu'ials de carácier artisLíeii, com á més directament interessats en la acertada marxa, prosperitat y fínali tal práctica do. V Escola.

(2) iils senyors diputats provincials qu'han desempenyat el càrrecli d' inspectors de las Escuelas de Bellas Arts, desde que s' acordà ea nova orí[^]ansació, lian sig[^]ut Don Joaquim Vayreda. Don Joseplj Paíg, Don Enricli Saucli y Don Pere Llosas, qui dignament el desempenya on i' actiialitat.

la definitiva y formal creació del tant desitjat Museu Municipal^ y al efecte voliam paríame per considerarlo de gran utilitat y de poderos medi pera P aprofitament dels alumnes de r Escola, pro havém tingut esment de que lli ha qui s'ocupa seriament d'aquest assumpto, [1) que pera Olot es molt més important de lo que á primera vista pugui semblar, y per lo tanr creyóm míloi- deixar-lo al estudi de qui pot ferio, ab el prech humil pro intensíssim de que sigui abiat un fet la solemne inauguració del Museu Municipal, ab base que permeti son desenrotllo, que dit sigui de pas, no 'l creyém pas gens difícil.

Al deixar enllestit aquest modest é incomplert estudi, sols ens resta fer fervens vots pera que V Escola menor de Bellas Arts d' Olot, quina ja antiga y proñtosa historia acabem de bosquejar, dongui nous fruyts de vida y de progr<!s, que á mes de manifestarse com fins ara enviant al mon artistas eminents que son la gloria de Catalunya y en especial de aquest recó de montanya, serveixi de poderós medi de riquesa per Olot, lograda ab la prosperitat y, llarga vida de sas estimadas industrias artísticas.

Olot, Agost de 1904.

FRANCISCO FONTFREDA

(1) Al veure la llum pública aquestas ratllas ja hem [ingiU la satisfacció d^ haver vist constituída la Junta tdel Museo-Biblioleca de la qu' esperem molt en profit de Laní importantissiu-ia obra.

- / • - v . V ^ ^ 64 = . , . ^ ^ • • • • • .
INFORMACIÓ LOCAL - ; • .i"

Per tractarse el'un company de redaccit^ 'ns aJsiénim á tras- msíre nostres personals impi-esions re&pecie á Ja conferencia 'Jo- jiada en l'«Alenoo Obrero» y raEailém del *DÍCLP'O del Comercio* que se 'n ocupa: "Don Eveiio Barnadas, médico de ésta, dio el sá- bado día 28 del mes pasado en el/I íe/i^o *Obrero*^ n\y¿. muy infere- sanie conferencia sobre el tema *Projilaxls de la títbGr^culosis pid- monar* en ia que, después de explicar lo que era Ja üsís,)a nior- lalidad que causaba, efe, indicó las medidas que deben usarse para preservarse de tan terribfe eníerriedad. Numerosos aplausos coro- narioii el trabajo *II<^ Sr. fiárn<adas.,,*

Els diasGyT del corrent tinguérem en nostra vj|a eH joves artistas Sreta. Bello y Sr- Via, els quals se donaren á coEcixer en las societats *Industria ¿/ Comcrelo, Centro Foníartella y Circulo Olote/iúe* executant composicions de Mozart, Cliopin y altiés, entre ellas, com á pessa de relleu, la *sonata en ve* de violi y piano de àeethoven. La Sreta- Bello treu del violí un té bastant smpátlch y molt ELlinat, donant provas d'un bon mecanisme. El Sr. Via ab tot y tenir de fer ei trevallab pianos uG poclis recursos y algún dolent del tol, se presenta com un pianista complert. Sa dicció es ele- gant, sense exegeracions, executa ab netedat y sobre lot interpreta com artista de talent.

Segueixen ab molta activitat las tascas de la novella Junta del ^Museo-Biblioteca^ . Tenim notícia de varis envíos d' obras de bons patricis tiu' han respost ab entusiame à la primera crida»

Galantment convidats per V arf jsía en Joseph Berga y Boada, vi- sitàrem l' exposició d'una sèrie d' obras de dibuix y escuJptura del propi autor que deuen figurar en el saló de ca'n Parés de Barce- lona 4 diumenge prop-vinent- Si be no tant nodrida com altres ve- gadas, el conjunt resultava moít interessant per la varietat de pro- cediments que acreditan una vegada més à n'en Berga fill, de estudiós, d' incansable trevallador, y sobre tot de l'erm dibuixant.

Notables per lo escullidas y concorregudas son las vetlladas de teatre que r/".sí^í/fí O^o¿¿ lia organiat ab unànim aplauso de la gent de bon gust. Nosaltres que en això lil veyém un pas més cap á la cultura, l'elicitém á la benemérita Societat per sos eslorí^os en pro del verdader sentiment de la bellei^a tant desviat y estragar avuy dia per las ramplonas y abarraganadas produccions del gé- nero-chico.

Agraliits, donem mercès á tote els periódichs que s' lian ocupat de la nostra REVISTA-

1 •

^,

SUMARI: , - • í

El "FAUST/de'Goethe," per ^{^^}¿/[^]r[^] Bassols.—*El Bal>*
plá, per fos^ph-Jlí.^ Aguirre,--Origen y vicissituts ,
de r Escola Publica de Dibuix d* Olot fms al pre-
, sent y'.meíiis de xníUorarlá,;: per Erancisco Font
,/>'É'rfa.—Informació locaL ' i